

به یادماندنی ترین جلسه

جلسه اول

بررسی

در جاهای مختلف تقریباً خودمان را به اشخاص جدیدی در کشور برای اجرا معرفی می‌کنیم. آیا این معرفی مانند آنچه در یک سفر کوتاه با یک فرد ناشناس در قطار که روبروی ما نشسته است، می‌باشد؟ یا مانند آنچه که با مکالمه‌ای ساده انجام می‌شود، در برابر کسی که به دنبال آدرسی می‌گردد؟ در تمام طول مربی بودنمان، به طور مداوم در حال استفاده از روش‌های خلاقانه برای معرفی خودمان به افرادی جدید از افراد فرهنگی هستیم، اما آیا این معارفه برایمان یک امر کاملاً طبیعی است که خود هم متوجه آن نمی‌شویم؟ شما چه در یک جلسه رسمی برای اجرا باشید و چه در یک ملاقات معمولی، روش معرفی یک راه مناسب برای خوب جلوه کردن در تصورات فراگیران شماست. در این مجموعه راه‌های خلاقانه ایی به یاد ماندنی‌ترین جلسه اجرایی شما ذکر شده است، برای اینکه در همان لحظات ابتدایی اجرا خود نشان دهید مربی گران بهایی هستید. اگر می‌خواهید با روش‌های خلاقانه معرفی خود در جلسات اجرا آشنا شوید، پیشنهاد می‌کنیم در ادامه با آنچه در پیوست آمده، همراه باشید.

معارفه

۱. نام خدا در آغاز هر اجرا فراموش نشود.
۲. لطفا همیشه شما برای سلام کردن پیش‌قدم شوید.
۳. همیشه دنبال یک زمینه مشترک بگردید، در همان حال که سلام می‌کنید کمی مخاطبان مقابل خود را برانداز کنید تا وجه اشتراکی در آنان پیدا کنید و در بیان آن. صادق باشید چه می‌دانید شاید آنان هم همین‌گونه باشند که شما دریافتید.

الف) معرفی درس:

- نام
- اهداف
- شیوه های ارائه
- منابع مورد استفاده
- اهمیت و فایده درس
- شیوه های یادگیری درس

نام درس:

روش ها و فنون کلاس داری

اهداف:

- کمک به کسب بهتر دانستنی ها، نگرش ها و مهارت های ضروری و لازم.

شیوه های ارائه درس:

- گفتاری،
  - پرسش و پاسخ،
  - کارگاهی، بارش فکری
  - ارائه با آموزش غیر مستقیم و ...
- در مواردی آموزش غیر مستقیم اثر بیش تری می گذارد یعنی اگر مطلبی مستقیم گفته شود، (راستگویی خوب یا دروغ بد است یا احترام به پدر و مادر باید انجام بشود)، ممکن است او موضوع گیری نماید و خیلی توجه نکند و این امر در مسایل اخلاقی و ارزشی و مذهبی بسیار مهم است که همیشه به صورت مستقیم آموزش داده نشود. گرچه تأثیر آموزش مستقیم در جای خود بسیار زیاد است. ولی در بخش آموزش کودک و نوجوان، آموزش غیرمستقیم اثر بیشتری دارد.

منابع:

- جزوه های آموزشی
- راهبرد های تدریس (مهجور)
- مهارت های یادگیری (مهر محمدی)
- کلیات روش ها و فنون تدریس (صفوی)
- الگو های نوین تدریس (ترجمه بهرنگی)
- مهارت های آموزشی و پرورشی (شعبانی)

اهمیت و فایده درس:

- تسهیل کننده سیر کمال خواهی انسان
- نقطه آغاز توسعه همه جانبه در فهم مطالب
- دریافت جایگاه معارف دینی در بینش و فرهنگ اسلامی به عنوان فصل الخطاب و حسن ختام

شیوه های یادگیری:

با برنامه صحیح در تدریس برای ایجاد کلاس ایده آل با استفاده از کتاب های مناسب، یادگیری را قابل توجه می سازد. با بهره گیری از قوه ابداع، قدرت خلاقیت و نبوغ، علاقه به علم آموزی مداوم، روحیه تعهد و صداقت در کار و صلاحیت های قلمرو مهارتی برای ارائه کلاس های جذاب و دلپذیر با تسلط بر پاسخ گویی پرسش ها و استفاده از منابع جدید در حصول یادگیری، اهداف آموزشی موردنظر را سهل الوصول تر می سازد.

ویژگی های متن و محتوای درس:

- غنی و کامل
- جذاب و دل پذیر
- متناسب با نیازها
- همراه با تکنیک های آموزشی

توجه به فضای کلاس:

- فضای معنوی و آموزشی (باز، منعطف، منطقی و با تفاهم)
- فضای مادی و فیزیکی (محدوده کلاس، موقعیت جغرافیایی، صندلی، نیمکت، تابلو، رنگ و تمیزی، وسایل گرمایشی و سرمایشی و ...)

نقش مهارت ها در فعالیت های یاددهی - یادگیری:

با شناسایی اجزای مختلف در مهارت های تدریس می توان از طریق تمرین و ممارست به مرحله ورزیدگی و گاه فوق ورزیدگی رسید. عمده ترین تك مهارت های شناخته شده در فعالیت های یاددهی- یادگیری عبارتند از:

- مهارت آماده شدن قبل از ورود به کلاس
- مهارت طراحی تدریس (تهیه طرح درس)
- مهارت ورود به کلاس قبل از تدریس درس
- مهارت برقراری ارتباط عاطفی با افراد کلاس
- مهارت ارزشیابی تشخیصی، حین تدریس درس
- مهارت ارائه درس با شروعی دلچسب و رغبت انگیز

معرفی مهارت ها در بیان موضوع و اهداف:

- مهارت ارزشیابی
- مهارت گوش دادن
- مهارت تعیین تکلیف
- مهارت باورمند سازی
- مهارت مدیریت کلاس
- مهارت متابعت سازی
- مهارت پرسش و پاسخ
- مهارت ارتباط غیر کلامی
- مهارت بیان ساده و قابل فهم
- مهارت خلق مثال های راه گشا
- مهارت توجه به تمامی فراگیران
- مهارت تشویق و تنبیه ترغیب کننده
- مهارت به اجرا گذاشتن کارهای گروهی
- مهارت استفاده از کارافزارهای آموزشی
- مهارت ایجاد و تقویت انگیزه در مخاطبین
- مهارت به کار بردن کلمات خوب و با ارزش
- مهارت پیوند مطالب درسی با زندگی روزمره و آینده
- مهارت کشف استعدادها و شکوفا کردن خلاقیت های ذهنی فراگیران
- مهارت جمع بندی و پایان بخشیدن به کلاس بر اساس مهارت های آموزشی.

برنامه ریزی فعالیت‌های درس:

- مدون،
- منظم و
- منطقی برای ارائه درس

فواید برنامه ریزی فعالیت‌ها:

- نظم
- ارزیابی فعالیت‌ها
- استفاده بهینه از زمان
- در ارائه درس مناسب و دلخواه.

مهارت ورود به کلاس:

نحوه ورود به کلاس؛ بانشاط و صمیمانه وارد شدن اثر مثبت روانی بر فراگیران خواهد داشت. مربی در هنگام ورود به کلاس به گونه ای باید وارد شود که فراگیران متوجه حضور او شوند یعنی در هنگام ورود با عجله وارد نمی شود. درب می زند. باچهره گشاده به فراگیران لبخند می زند. پس از سلام کردن وارد کلاس درس یا مکان تدریس می شود.

مهارت برقراری ارتباط عاطفی با کلاس:

بهتر است جلسه را با نام خدا شروع و همراه بیان مختصر مناسبت های هر روز با بهره گیری تربیتی و اخلاقی مناسب باشد. بعد با فراگیران احوالپرسی کند. هنگام حضور و غیاب با آنان خوش و بش کند. از غایبین سراغ بگیرد. علت غیبت آن ها را جویا شود. بعد از آشنایی بهتر است بعد از آن در هر جلسه حضور و غیاب از حالت صدایی به نگاهی تغییر داده شود. چون هم وقت کمتری گرفته می شود و هم از نظر عاطفی تاثیرات مثبت فراوانی در ارتباط موثر دارد. مهارت شروع درس که در تدریس به کار گرفته شود عبارتند از:

الف) روش مستقیم ب) روش غیر مستقیم

در روش غیر مستقیم باید باخواندن شعر، ذکر خاطره، قرائت داستان، طرح سوال و معما، نشان دادن یک تصویر یا یک شی، روش های نمایشی و ... فراگیر به مرحله ایی برسد تا اطلاعات را

به شکل غیر فعال دریافت نماید. در این روش اثر بیش تری می‌گذارد یعنی اگر مطلبی مستقیم گفته شود، ممکن است موضع گیری نماید و خیلی توجه نکند، لذا مهم است که به صورت مستقیم آموزش نباشد. گرچه تأثیر آموزش مستقیم در جای خود هم خوب است. ولی در بخش آموزش کودک و نوجوان، اثر چندانی ندارد.

ج) روش اکتشافی

در این روش فراگیر با کار و تلاش خود، اقدام به کشف اطلاعات می‌کند تا در یاد گیری، یاد دادن راه یادگیری، مدیریت یاد گیری و ... تسهیل صورت گیرد.

د) روش نمایش دیداری

در این روش که اساس آن بر مشاهده و دیدن است، یعنی؛ افراد از طریق مشاهده و دیدن، مهارت یا مهارت‌هایی را کسب می‌کنند. مربی به طور عملی، جریان کاری را در مقابل چشم فراگیر انجام می‌دهد سپس از آن‌ها می‌خواهد که فراگیر همان کار را تکرار کرده تا صاحب مهارت شود. مثل اینکه مربی در مقابل فراگیر وضو می‌گیرد و سپس از فراگیر می‌خواهد که آنان نیز تکرار کنند.

ه) روش قصه گوئی

روش‌های مختلف اجرا:

۱. قصه خوانی
۲. قصه گوئی ساده
۳. قصه گوئی همراه با بازیگران
۴. قصه گوئی همراه با تقلید صدا و انجام حرکات

بخش پایانی:

- جمع بندی و نتیجه گیری خوب پایان دادن

ادامه ...